

Zápis z konzultačního dne k přestupkové problematice konaného odborem všeobecné správy Ministerstva vnitra pro zpracovatele přestupkové agendy dne 12. 3. 2019

Dne 12. 3. 2019 se od 9.30 hod. uskutečnil formou konference konzultační den (dále jen „KD“) pro krajské úřady (dále též „KÚ“) k přestupkové agendě v gesci odboru všeobecné správy (dále jen „OVS“) Ministerstva vnitra (dále též „MV“).

KD se za Ministerstvo vnitra zúčastnili: JUDr. Ivana Breburdová, Mgr. Ing. Jan Strakoš, JUDr. Myron Zajonc, Mgr. Petra Střechová, Mgr. Eva Dianišková, Mgr. David Horn a Mgr. Stanislav Pšenička z OVS a Mgr. Luboš Tichý a Mgr. Jiří Totín z odboru legislativy a koordinace předpisů (dále jen „OLG“).

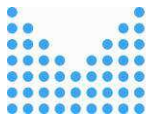
JUDr. Ivana Breburdová přivítala účastníky KD, seznámila je s programem KD a následně bylo přistoupeno k jeho prvnímu bodu.

I. Informativní vystoupení

a) K prosincovému a březnovému jednání s Rejstříkem trestů, (dále jen „RT“), a k novele zákona č. 269/1994 Sb., o Rejstříku trestů, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „zákon o RT“).

Úvodem Mgr. Ing. Strakoš a Mgr. Tichý informovali přítomné účastníky KD o průběhu a výsledcích prosincového a březnového jednání s RT.

Dne **19. 12. 2018** se uskutečnilo jednání s RT a OLG, na kterém byl projednáván problém, který se řešil na KD již 13. 3. 2018 (viz zápis z tohoto KD, jeho bod I.) - možnost zapisovat do evidence přestupků, (dále též „EP“), pravomocný výrok o vině za situace, kdy v odvolacím řízení bude zpochybněn jen výrok o správním trestu. V této věci bylo sděleno, že RT započal práce na změně v informačním systému, která by *pro futuro* umožňovala správním orgánům, jež by rozhodovaly v posledním stupni, odděleně zapisovat do EP odvoláním nezpochybněný pravomocný výrok o vině a samostatně (dodatečně) pravomocný výrok o správním trestu. Dále byli účastníci KD upozorněni na časté problémy při pořizování opisů z EP (kde pro pořizování opisu nebylo zákonného důvodu) a byli požádáni, aby si všímali, zda opis z EP pořizovaný správním orgánem skutečně splňuje náležitosti veřejné listiny. V řadě případů bylo totiž ze strany MV zjištěno, že opisy, založené ve spisech správních orgánů prvního stupně, náležitosti veřejné listiny nespĺňovaly (v zásadě se to týkalo opisů z EP, které byly správními orgány pořizovány prostřednictvím softwaru *Vita*).

Dne **1. 3. 2019** se uskutečnilo další jednání s RT, OLG a odborem správních činností MV k procesu pořizování opisů z EP a provádění zápisů do EP v případě, kdy pachatele není možné prostřednictvím informačních systémů ztotožnit z důvodu nesprávných, nepřesných údajů. Záležitost se týkala především cizinců a dále osob se státní příslušností ČSFR. Zástupci jednotlivých útvarů se na předmětném jednání shodli, že bude třeba metodicky vést obecní úřady k tomu, aby v případě, kdy se opis nepodaří pořídit pro nepřesnost některého z údajů, spolupracovaly na odstranění problému (tj. aby bezodkladně byly kontaktovány obecní úřady obcí s rozšířenou působností a ty začaly problém „nepřesného“ či „neúplného“ údaje řešit i s vědomím toho, že tento proces může podle okolností případu trvat různě dlouhou dobu). RT prověří možnost změny systému tak, aby zápis bylo možné provést i bez některého z požadovaných údajů (zejména údaje o státním občanství).

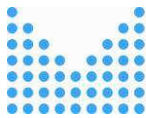
Závěrem bylo účastníkům KD připomenuto, že **od 16. 2. 2019** došlo k částečnému nabytí účinnosti zákona č. 42/2019 Sb., kterým se mění zákon o RT. Téhož dne nabyla účinnosti vyhláška MV č. 43/2019 Sb., kterou se změnila vyhláška č. 227/2016 Sb., o náležitostech formulářů žádosti o opis nebo výpis z evidence Rejstříku trestů a žádosti o opis z evidence přestupků.

b) K „technické“ novele zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, v platném znění, (dále jen „ZOP“), a zákona č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích, v platném znění, (dále jen „ZONP“)

Dále byli účastníci KD informováni o připravované novele ZOP (možné změny v § 32, § 52, § 60, § 74, § 75, § 76 odst. 3, § 76 odst. 4 či § 111) a ZONP (možné změny v § 5 a § 7 odst. 7 a 8), která by neměla být koncepčního rázu; jejím cílem je technicky napravit některé nedostatky platné právní úpravy. V současné době probíhá vnitroresortní připomínkové řízení.

c) K postoupení věci k možnému zahájení disciplinárního řízení Mandátovým a imunitním výborem Poslanecké sněmovny

Mgr. Totín informoval účastníky KD o tom, že předseda mandátového a imunitního výboru Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky se obrátil na ministra vnitra s žádostí, aby seznámil správní orgány projednávající přestupky s usnesením zmíněného výboru č. 90 ze dne 5. 2. 2019. V předmětném usnesení byl vysloven závěr, že *„podle jednacího řádu Poslanecké sněmovny není možné zahájit disciplinární řízení podle ustanovení čl. 27 odst. 2 Ústavy České republiky z důvodu projevu poslance na chráněném fóru, kde dochází ke svobodné a otevřené výměně názorů mezi poslanci nebo senátory, který by měl jinak povahu pouze přestupku a nikoliv trestného činu.“* Předseda výboru zdůraznil, že v budoucnu bude postupováno v souladu s tímto usnesením.

Podle našeho názoru nebude mít usnesení dopad na dosavadní praxi správních orgánů, neboť tyto orgány by měly nadále v případě zjištění předmětného jednání věc předat mandátovému a imunitnímu výboru podle § 64 odst. 1 písm. b) ZOP. Pouze mandátovému a imunitnímu výboru totiž přísluší v konkrétním případě posoudit, zda je dána disciplinární pravomoc či nikoliv.

d) Průběžná informace o kontrolách výkonu přenesené působnosti na úseku přestupkové agendy za období 2017 - 2019

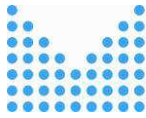
V další části KD se Mgr. Střechová věnovala kontrolám výkonu přenesené působnosti na úseku přestupků, které MV, OVS, uskutečnil v roce 2017 u Krajského úřadu Plzeňského, Královéhradeckého, Olomouckého, Středočeského a Jihomoravského kraje, v roce 2018 u Krajského úřadu Jihočeského, Pardubického, Ústeckého, Karlovarského a Libereckého kraje a počátkem roku 2019 u Krajského úřadu Moravskoslezského kraje; s tím, že v roce 2019 uskuteční OVS podle plánu kontrol předmětnou kontrolu ještě u Krajského úřadu Zlínského kraje, Kraje Vysočina a u Magistrátu hl. m. Prahy.

Mgr. Střechová podrobněji pohovořila o předmětu kontroly, popsala její průběh a seznámila přítomné účastníky KD se souhrnnými poznatky, ke kterým OVS na základě protokolů z jednotlivých kontrol dospěl. Podle těchto poznatků: 3 krajské úřady jsou na výborné úrovni, co se týče zajištění výkonu kontrolované agendy, 5 krajských úřadů na velmi dobré úrovni a 3 krajské úřady na dobré úrovni. Dále bylo pojednáno o metodické činnosti jednotlivých krajských úřadů a o nejčastějších chybách v rozhodovací činnosti krajských úřadů, kdy z kontrolovaného vzorku z toho: 5 krajským úřadům nebyla neuložena žádná nápravná opatření, 2 krajským úřadům bylo uloženo dodržovat lhůty pro vydání rozhodnutí, jednomu krajskému úřadu bylo uloženo na rozhodnutí vyznačovat datum, kdy bylo vypraveno, jednomu krajskému úřadu bylo uloženo vydat opravné rozhodnutí, jednomu krajskému úřadu bylo uloženo zaslat spis MV k provedení přezkumného řízení a aby bedlivěji posuzoval obsah podaného odvolání, jednomu krajskému úřadu bylo uloženo vydat rozhodnutí o opožděném odvolání.

II. Odpovědi na dotazy některých KÚ, popř. jiných správních orgánů, které MV obdrželo v souvislosti s konáním KD

1) Dotaz Městského úřadu Úpice - Pořizování audio/video nahrávky v průběhu ústního jednání

Podle ustanovení § 49 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „SŘ“), je ústní jednání neveřejné, pokud zákon nestanoví nebo správní orgán neurčí, že jednání nebo jeho část jsou veřejné. Do neveřejnosti ústního jednání spadá i nemožnost jeho nahrávání účastníkem řízení / svědkem? V jakém případě (pokud takový případ existuje) může účastník řízení

nahrávat jednání, v jakém svědek, a v jakém to nelze? Jak je tomu u běžného jednání s občanem, kdy neprobíhá ústní jednání, ale dostaví se např. z důvodu nahlížení do spisu nebo pouze na podání vysvětlení? Je správní orgán povinen mu pořizování videonahrávky povolit?

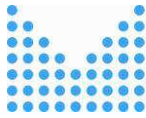
Odpověď:

Možnost pořít obrazový nebo zvukový záznam z ústního jednání bez souhlasu přítomných osob má podle § 18 odst. 1 SŘ pouze správní orgán (tzv. úřední licence). Oproti tomu pořizování zvukových či obrazových záznamů účastníky řízení či jinými osobami (např. svědky) SŘ dále neupravuje. Jejich pořizování je však v zásadě možné (v intencích dále níže uvedeného). Ostatně jak již v minulosti dovodila judikatura, pokud má účastník řízení právo nahlížet do spisu a činit si z něj výpisy, tedy i výpisy ze zvukového záznamu pořizovaného správním orgánem o průběhu ústního jednání, má též právo, aby si zvukový záznam o průběhu ústního jednání pořídil sám¹. Přesto je v tomto směru podle názoru Ministerstva vnitra vhodné rozlišovat situace, kdy záznam z ústního jednání je pořizován bez souhlasu správního orgánu či bez jeho vědomí (záznam je pořizován tajně, skrytě, aniž by o tom správní orgán věděl) a kdy je pořizován s jeho vědomím či souhlasem.

Je-li záznam pořizován tajně, třebaže se správní orgán výslovně dotazoval účastníka řízení, zda si ho bude pořizovat a ten prohlásil, že nikoliv, a v řízení jsou vyslyšáni svědci (kteří ze zákona nemají povinnost strpět, že je účastník řízení bude nahrávat), popř. další účastníci řízení, pak lze v takovém jednání s rysy záludnosti spatřovat podvodné jednání s možnými přesahy do civilněprávní roviny (ochrana osobnosti); a to zejména v těch případech, kde bez vědomí správního orgánu i v řízení dalších vyslechnutých osob bude pořizovaný záznam (zvláště obrazový) následně zveřejněn např. na sociální síti (Facebook, Twitter, aj.) či bude-li jinak šířen na internetu s cílem skandalizace dotčených osob, jejich znevážení apod. S tím spojená odpovědnost jde primárně za pořizovatelem záznamu, nikoliv za správním orgánem (není přitom vyloučena i odpovědnost v rovině veřejného práva, např. ochrana osobních údajů). Totéž ohledně odpovědnosti platí i v případě, pokud pořizovatel záznamu již předem před správním orgánem avizuje, že si záznam hodlá pořít právě z toho titulu, aby veřejnosti vykreslil povahu druhého účastníka řízení (zde však evidujeme, že správní orgán může s ohledem na okolnosti daného případu zasáhnout a druhého účastníka řízení, zejména mladistvé, chránit tím, že pořizovateli záznamu výzvou uloží, aby nahrávací zařízení vypnul).

Pokud účastník řízení či svědek si takový záznam pořídí (ať už s vědomím správního orgánu, příp. ostatních subjektů vystupujících v řízení, či bez něho) pro soukromé účely, tedy záznam nepublikuje, příp. jej chce užít jako důkazu v civilním, správním či

¹ Srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu, (dále též „NSS“), ze dne 31. 3. 2010, č. j. 5 As 37/2009-94.

trestním řízení (aby bylo prokázáno nestandardní, škodlivé či vyloženě protiprávní jednání úřední osoby), pak v pořízení záznamu není možné spatřovat něco nežádoucího. Ostatně jeho následné provedení jako důkazu je na místě, nepřekračuje-li provedení důkazu tímto záznamem nepřijatelnou míru kontextuálního zásahu do základního práva na ochranu soukromí² (s ohledem na vymoženosti dnešní techniky je však třeba uvážit možnou neautentičnost pořízeného záznamu v porovnání se záznamem pořizovaným přímo správním orgánem).

Tedy shrneme-li výše uvedené, pokud má být záznam pořizován jiným subjektem než správním orgánem, dle našeho názoru správní orgán, který vede řízení, musí posuzovat ne/možnost pořizování obrazových nebo zvukových záznamů při ústním jednání obezřetně s ohledem na individuální okolnosti toho kterého případu. Vždy musí zkoumat, zda mohou být ohrožena něčí osobnostní práva či nikoliv. Rovněž je vhodné ne/možnost pořizování audio/video záznamu posuzovat v jednotlivých případech z hlediska toho, zda zájem na pořízení záznamu účastníkem řízení převažuje nad případným zásahem do osobnosti jiného, který bude na záznamu.

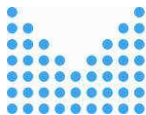
Pokud v rámci řízení bude vystupovat pouze jeden účastník řízení, který by si průběh ústního jednání chtěl nahrávat, domníváme se, že není důvod, aby mu správní orgán pořízení zvukového či obrazového záznamu zakázal, za předpokladu, že tímto nebude narušen průběh jednání. V daném případě neexistuje jiná osoba, které by pořízením nahrávky mohlo být zasaženo do jejích práv na ochranu osobnosti. Ochrana osobnosti úřední osoby je výrazně snížena v porovnání s běžnými občany (není však vyloučena v případě intenzivního excesu).

Pokud v rámci řízení bude vystupovat více účastníků řízení, kteří by se chtěli vzájemně nahrávat, měli by si k tomu navzájem vyslovit souhlas; rovněž by to měli správnímu orgánu oznámit (ten by měl uvedené zaznamenat do protokolu z ústního jednání). V opačném případě by měl správní orgán s přihlédnutím k okolnostem případu zakročit a pokusit se v pořizování záznamu zabránit, dbaje přitom na ochranu práv účastníku řízení (zvláště mladistvých obviněných), zejména práva na ochranu osobnosti.

Pokud se týká pořízení záznamu z ústního jednání svědkem, správní orgán může do protokolu zaznamenat, že pořízení záznamu umožnil, sleduje-li svědek v pořízení záznamu ochranu svých práv (pokud mu je např. vyhrožováno). Pokud však správní orgán pořizování záznamu svědkovi neumožní, měl by svědek uvedené respektovat (v opačném případě lze uvážit postih pořádkovou pokutou).

K dotazu, zda je správní orgán povinen strpět pořízení záznamu běžným občanem (neúčastníkem řízení), který se dostaví za účelem nahlížení do spisu či podání

² Srov. nález Ústavního soudu ze dne 31. 7. 2018, sp. zn. III. ÚS 4071/17.

vysvětlení, kdy neprobíhá ústní jednání, se domníváme, že i při těchto úkonech vystupuje zaměstnanec úřadu jako úřední osoba, tudíž by zřejmě měla pořízení záznamu strpět.

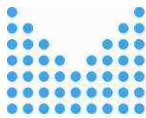
Následně se k tomuto tématu rozproutila živá diskuze, během které bylo poukazováno především na extrémní případy pořizování zvukových či obrazových záznamů některými až agresivními účastníky řízení, kdy bylo navrhováno řešit právě tyto excesy ukládáním pořádkových pokut. Opět zdůrazněme, že jde o případy, kdy důsledkem těchto jednání je permanentně narušován průběh ústního jednání a další postup správního orgánu je tak podstatným způsobem ztížen. K tématu dále vystoupili zástupci Krajského úřadu Libereckého kraje, kteří se domnívají, že

- 1. SPRÁVNÍ ORGÁN je podle § 18 odst. 1 SŘ oprávněn i bez svolení účastníků správního řízení či dalších dotčených osob pořizovat obrazový nebo zvukový záznam z úkonů uvedených v § 18 odst. 1 SŘ.**
- 2. ÚČASTNÍKŮM SPRÁVNÍHO ŘÍZENÍ nelze bránit v pořizování obrazového nebo zvukového záznamu zachycujícího oprávněnou úřední osobu při provádění úkonů uvedených v § 18 odst. 1 SŘ pro vlastní potřeby.**
- 3. ÚČASTNÍKŮM SPRÁVNÍHO ŘÍZENÍ nelze bránit v pořizování obrazového nebo zvukového záznamu úkonů uvedených v § 18 odst. 1 SŘ pro vlastní potřeby, pakliže pořízený záznam zachycuje úřední osoby (strážníky obecní policie / policisty) co by svědky, kteří vypovídají o své služební činnosti.**
- 4. ÚČASTNÍKŮM SPRÁVNÍHO ŘÍZENÍ na základě stávající legislativy a judikatury, tedy pro absenci jednoznačného zákonného oprávnění správních orgánů posuzovat přípustnost pořizování takových záznamů účastníky řízení, nelze bránit v pořizování obrazového nebo zvukového záznamu úkonů uvedených v § 18 odst. 1 SŘ pro vlastní potřeby, pakliže pořízený záznam zachycuje i jiné osoby, které se daného úkonu účastnily (další účastníky řízení, svědky ...).**

S poznatky pod body 1 - 3 MV souhlasí. Pokud se týká bodu 4., zde MV zastává názor: pokud pořizováním zvukových či obrazových záznamů některými účastníky řízení (popř. svědky) dochází k narušování průběhu jednání, kdy postup správního orgánu v řízení je tím i závažně ztížen, pak v takovém případě je na místě, aby správní orgán zasáhl a uvedené korigoval prostřednictvím ukládání pořádkových pokut.

2) Dotaz Městského úřadu Úpice – K nahlížení do spisu

Podle § 38 odst. 2 SŘ správní orgán jiným osobám umožní nahlédnout do spisu, prokáží-li právní zájem nebo jiný vážný důvod a nebude-li tím porušeno právo

některého z účastníků, popř. dalších dotčených osob anebo veřejný zájem. Toto pojetí je pro nás velice nejasné, a proto nás zajímá, jaké konkrétní právní zájmy nebo jiné vážné důvody pro nahlédnutí do spisu existují. Samozřejmě, že pokud chce do spisu nahlédnout podezřelý, u kterého lze předpokládat budoucí účastenství, a chce se připravit na obhajobu, je jeho žádost o nahlédnutí do spisu opodstatněná. Ale co když chce do spisu nahlédnout svědek? Na základě čeho mu lze uведенé povolit, zda tedy vůbec pro něj tato možnost existuje?

Odpověď:

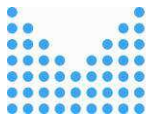
OVS předně uvádí, že se k obdobnému dotazu vyjadřoval již na KD 11. 9. 2018.

Pokud jde o osobu svědka, ta spadá do kategorie jiných osob dle § 38 odst. 2 SŘ a prokáže-li právní zájem nebo jiný vážný důvod a nebude-li tím porušeno právo některého z účastníků, popř. dalších dotčených osob anebo veřejný zájem, je správní orgán povinen nahlédnutí do spisu umožnit.

S přihlédnutím k podmínkám stanoveným zákonem a konstantní judikatuře pak máme za to, že správní orgán se v případě takového požadavku musí v každém konkrétním případě důkladně zabývat tvrzenými důvody údajně opodstatňujícími nahlédnutí do spisu.

Pokud by žádost o nahlédnutí do spisu byla odůvodněna jen obecnou formulací typu „žádám o nahlédnutí do spisu za účelem získání informací o své svědecké výpovědi“ bez dalšího, takovéto obecné konstatování samo o sobě podle našeho názoru není dostačujícím důvodem pro to, aby žadateli bylo v jeho žádosti vyhověno. Protože žadatel musí své důvody, proč chce nahlédnout do spisu specifikovat, je na místě, aby ho správní orgán (s odkazem na § 45 odst. 2 SŘ) vyzval dle § 37 odst. 3 SŘ k doplnění žádosti. Následně správní orgán posoudí existenci právního zájmu nebo jiného vážného důvodu. Jeho úkolem ale není, aby zkoumal, zda nahlédnutí do spisu bude vést k úspěšnému prosazení případných nároků žadatele, ani aby hodnotil případné výsledky nahlédnutí do spisu.

Bude-li právní zájem nebo jiný vážný důvod dostatečně prokázán, pak správní orgán přihlédne k proporcionálnímu zájmu, který je odepřením tohoto práva chráněn – totiž vezme v potaz práva dalších osob, jejichž výpovědi a osobní údaje mohou být ve spisu obsaženy a k nimž má ten, kdo nahlíží do spisu, přístup; tedy zhodnotí, zda by nahlížením do spisu nebylo porušeno právo těchto osob - a posléze rozhodne o tom, zda nahlédnutí do spisu umožní či ne. Případnou nepřipustnost nahlížení do spisu však nemůže odůvodnit obecným tvrzením o citlivosti informací. Stejně tak není důvodem pro odepření nahlédnutí do spisu např. hodnocení osoby žadatele (viz např. rozsudek NSS ze dne 28. 3. 2013, č. j. 9 Afs 29/2012-53).

K diskuzi, která se k tomuto problému rozvinula na téma, co všechno lze považovat za tzv. „jiné vážné důvody“, MV v této souvislosti upozorňuje např. na rozsudek NSS ze dne 23. 1. 2014, č. j. 1 Afs 86/2013-78 – viz jeho bod 30) – „*Stěžovatel doposud tvrdil, že pokud byla žalobkyni způsobena jednání Českých drah škoda, měla by být sama schopna své nároky vyčíslit, a to bez ohledu na informace shromážděné žalovaným ve správním řízení. V kasační stížnosti stěžovatel nadto tvrdí, že uznává možnost nahlížení do spisu u nároků z již podané civilní žaloby, nesouhlasí však se závěry krajského soudu, který uznal možnost nahlížení i pro situaci, kdy žádná žaloba podána zatím nebyla (a možná ani nebude). Tato stěžovatelova teze je však podle Nejvyššího správního soudu naprosto neudržitelná. Nelze nutit jakéhokoliv podnikatele, aby nejprve „zkusmo“ podal žalobu o náhradu škody, a následně teprve ze správního spisu zjišťoval informace o výši újmy, respektive o tom, zda nějaká újma vůbec existuje. Výklad stěžovatele by nutil podnikatele podávat v podstatě formální žaloby jen proto, aby prokázali právní zájem pro nahlížení do správního spisu. Tento výklad nejenom že nemá oporu v zákoně, ale navíc by vytvářel naprosto zbytečné náklady spojené s přípravou žaloby, platbou soudního poplatku v civilním řízení atp. Smyslem nahlížení do správního spisu přece může být též posouzení, zda určitou žalobu podat či nikoliv.“*

3) K postupu odvolacího správního orgánu v případě úmrtí obviněného

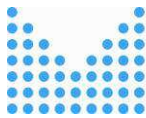
Dle § 86 odst. 1 písm. k) ZOP správní orgán usnesením zastaví řízení, jestliže obviněný zemřel nebo zanikl. Dle § 86 odst. 2 ZOP se usnesení o zastavení řízení v tomto případě pouze poznamená do spisu. Dle § 90 odst. 4 SŘ, jestliže odvolací orgán zjistí, že nastala skutečnost, která odůvodňuje zastavení řízení, bez dalšího zruší napadené rozhodnutí a řízení zastaví. Odvolací správní orgán přitom rozhoduje rozhodnutím. Je třeba rozhodnutí odvolacího správního orgánu o zrušení rozhodnutí a zastavení řízení z důvodu úmrtí obviněného doručit (pokud ano, komu?) nebo postačí poznamenání do spisu analogicky s § 86 odst. 2 ZOP? (Pozn. od toho se odvíjí i otázka nabytí právní moci rozhodnutí odvolacího správního orgánu).

Odpověď:

Analogii s § 86 odst. 2 ZOP bychom zde nepoužili, jelikož se toto ustanovení vztahuje ke správnímu řízení v 1. stupni. Dle § 90 odst. 4 SŘ se řízení v případě skutečnosti odůvodňující zastavení řízení (např. smrt) zastaví a vydá se rozhodnutí. Pokud je v řízení jediný účastník a ten zemřel nebo zanikl, rozhodnutí se mu nebude doručovat (doložka právní moci se vyznačí okamžikem vyhotovení rozhodnutí). Pokud je účastníků řízení více, rozhodnutí se jim oznámí v souladu s § 72 SŘ (doložka právní moci se vyznačí dle doručení žijícím účastníkům).

4) Dotaz Městského úřadu Slavičín - Jednočinný (vícečinný) souběh / vina a zastavení řízení

Pachatel spáchal v jednočinném souběhu jednak přestupek proti občanskému soužití podle § 7 odst. 1 písm. a) ZONP, jednak přestupek proti občanskému soužití podle

§ 7 odst. 1 písm. c) bod 4 ZONP. Osoba přímo postižená spácháním přestupku souhlas k zahájení řízení neudělila, takže z moci úřední bylo zahájeno jen řízení pro přestupek proti občanskému soužití podle § 7 odst. 1 písm. c) bod 4 ZONP a věc přestupku proti občanskému soužití podle § 7 odst. 1 písm. a) ZONP byla odložena. Při ústním jednání zmocněnec obviněného (advokát) navrhl řízení podle § 86 odst. 1 písm. j) ZOP zastavit, neboť o skutku již bylo pravomocně rozhodnuto (usnesením o odložení věci). Návrh velmi sofistikovaně odůvodnil a předložil několik rozsudků Nejvyššího soudu, z nichž vyplývá, že o jednom skutku, byť jím bylo naplněno více skutkových podstat trestného činu, nelze rozhodnout několika samostatnými a protikladnými rozhodnutími. Rovněž trestněprávní doktrína zastává jednoznačný názor, že o trestných činech spáchaných v jednočinném souběhu nelze vydávat různá rozhodnutí. Současně poskytuje návod, jak postupovat, když o vině některým trestným činem nelze rozhodnout kladně a o jiném naopak ano. Pokud je správní trestání ovládáno stejnými zásadami jako soudní trestání, je namístě rozhodovat o jednom skutku tak, že věc se odloží a zároveň se skutek projedná? Upozorňuji, že ustanovení § 86 odst. 1 písm. j) ZOP mluví nikoli o přestupku, ale o skutku. Podotýkám, že přestupkový orgán k návrhu na zastavení řízení podle § 86 odst. 1 písm. j) ZOP stanovisko nezaujal, neboť řízení zastavil podle § 86 odst. 1 písm. a) ZOP. Usnesení nabylo právní moci.

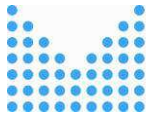
Odpověď:

V daném případě odkazujeme na závěr z KD k přestupkové problematice konaného OVS MV pro zpracovatele přestupkové agendy dne 20. 3. 2007, který je přiměřeně aplikovatelný i na případ uvedený v dotaze. Tehdy byla řešena podobná věc, avšak týkající se situace, kdy v případě jednočinného souběhu mělo být v části řízení zastaveno.

Výrok rozhodnutí o přestupku - vina a zastavení řízení (jednočinný souběh)

Dotaz: *Jeden pachatel se dopustil jednání, které je jedním skutkem. Tímto jedním skutkem byly naplněny skutkové podstaty dvou přestupků a v řízení se podařilo prokázat spáchání pouze jednoho přestupku. Jaký bude výrok rozhodnutí? Postačí jeden výrok o vině, sankci a nákladech řízení s tím, že neprokázání druhého přestupku se uvede v odůvodnění rozhodnutí? Musí rozhodnutí obsahovat také druhý výrok o zastavení řízení o neprokázaném přestupku?*

Odpověď: Jedná se o jednočinný souběh nestejnorodý. Pachatel se dopustil jednoho skutku, který naplnil dvě skutkové podstaty přestupků. U jednočinného souběhu přestupků se skutečnost, že některé přestupky nejsou prokázány, uvede v odůvodnění rozhodnutí, o neprokázaných přestupcích se nečiní výrok o zastavení řízení. Jedná se totiž pouze o jeden skutek, jehož totožnost zůstává zachována i tehdy, pokud se správnímu orgánu nepodaří prokázat několik dílčích útoků.

Pro úplnost uvádíme i závěr z téhož dne v případě vícečinného souběhu:

Výrok rozhodnutí o přestupku - vina a zastavení řízení (vícečinný souběh)

Dotaz: *Jeden pachatel se dopustil jednání, které se skládá ze dvou časově na sebe navazujících skutků, kdy každý skutek naplňuje skutkovou podstatu jiného přestupku (např. při fyzickém napadení došlo k urážkám na cti mezi osobami blízkými a oba skutky jsou uvedeny v návrhu na projednání přestupku) a v řízení se podaří prokázat pouze fyzické napadení a nikoli slovní urážky. Jaký bude výrok rozhodnutí?*

Odpověď: Jedná se o vícečinný souběh nestejnorodý. Pachatel se dopustil dvou skutků, každý skutek naplnil skutkovou podstatu jiného přestupku. U vícečinného souběhu přestupků se skutečnost, že některé přestupky nejsou prokázány, projeví ve výroku rozhodnutí tak, že o neprokázaných přestupcích je třeba řízení o přestupcích zastavit.

Jsme toho názoru, že správní orgány by měly i nadále postupovat v souladu s těmito závěry.

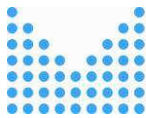
Pokud v daném případě je na místě v části odložit (pro neudělení souhlasu), správní orgán v případě jednočinného souběhu nevyhotoví usnesení o odložení věci, ale uvedené promítne do odůvodnění rozhodnutí o přestupku.

V případě, kdy usnesení o odložení části věci bylo již vydáno, nebude toto usnesení překážkou v řízení o dalších skutcích, viz § 77 ZOP. Bude to sice vada řízení, (viz předchozí závěry), která však nebude mít vliv na legalitu rozhodnutí o přestupku.

Přitom je nutno rozlišovat případy odložení věci a zastavení řízení. Usnesení o odložení věci není překážkou věci již rozhodnuté, jelikož žádné řízení o této části věci neprobíhalo a nebylo o ní ani rozhodnuto. Kdežto zastavení řízení je „forma“ rozhodnutí o přestupku, které má dopady na posouzení, zda věc byla již pravomocně rozhodnuta (např. usnesení o zastavení řízení dle § 86 odst. 1 písm. a), b) c), g) apod.).

5) K aplikaci § 100 ZOP

Procesní postup přezkumného orgánu. S odkazem na rozhodnutí MV ze dne 3. 1. 2019, čj. MV-142495-2/VS 2018, týkajícího se procesního postupu přezkumného orgánu na základě podnětu orgánu činného v trestním řízení, (dále jen „OČTR“), podáváme dotaz, jaký je správný procesní postup při řešení těchto podnětů, tj. nutnosti vydání usnesení o zahájení přezkumného řízení dle § 96 odst. 1 SR (s příslušným odůvodněním a možností odvolání), provádění dokazování a jeho rozsahu (aplikace § 51 odst. 2 SR ve spojení s § 53 odst. 6 SR), rozsah odůvodnění,

obsahová kvalita podnětu OČTŘ (co by měl obsahovat), nutnosti vyžádat podklady z trestního spisu, možnost vrácení takového podnětu z důvodu jeho neúplnosti apod.

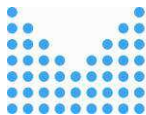
Odpověď:

Pokud nebude možné postupovat ve zkráceném přezkumném řízení, přičemž podmínky pro jeho provedení lze shrnout tak, že v něm nelze doplňovat správní spis o nové podklady³, pak bude nutno šetřit zákonná procesní práva dotčené osoby, vydat usnesení o zahájení přezkumného řízení, a umožnit jí vyjádřit se ve smyslu ustanovení § 36 odst. 3 SŘ k podnětu. Obsah tohoto vyjádření bude rozhodný pro to, zda bude nutné vyžadovat další podklady, příp. provádět vlastní dokazování nad rámec podnětu, který lze považovat ve smyslu ustanovení § 50 odst. 1 SŘ za podklad orgánu veřejné moci. PČR, obdobně státní zástupce, podnět předkládá nikoliv jako soukromá osoba, ale v rámci své veřejnoprávní (trestní) kompetence.

V citovaném rozhodnutí MV - správní orgán tímto postupem nebude rozhodovat o tom, zda skutek, z něhož byl pachatel uznán vinným z přestupku, je trestným činem, ale o tom, zda jsou naplněny shora citované podmínky podle § 100 odst. 1 ZOP pro zrušení rozhodnutí o přestupku v přezkumném řízení, neboť podle tohoto ustanovení rozhoduje. V rozsahu § 100 odst. 1 ZOP by měl také své rozhodnutí odůvodnit. K tomu lze pro úplnost odkázat na příslušnou pasáž důvodové zprávy k zákonu č. 183/2017 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich a zákona o některých přestupcích, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „zákon č. 183/2017 Sb.“), - konkrétně k novele zákona č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění pozdějších předpisů, **podle níž správní orgán rozhodující podle § 100 odst. 1 ZOP není vázán návrhem OČTŘ, nýbrž podmínky pro případné zrušení pravomocného správního rozhodnutí i přiměřenost tohoto postupu si posuzuje sám.**

Z podnětu OČTŘ jako podkladu pro rozhodnutí by pak mělo, jak již uvedeno, vyplynout splnění podmínek pro zrušení rozhodnutí v přezkumném řízení. Za dostatečně odůvodněný podnět lze považovat např. podnět, v němž by bylo ve stručnosti uvedeno, že vyšlo najevo, že obviněný z přestupku se dopustil dalších dílčích útoků (případně kde a kdy), které odůvodňují posouzení skutku jako trestného činu, a to i bez toho, že by byl správnímu orgánu zaslán podrobný popis jednání, včetně částí spisu, svědeckých výpovědí atd. Popřípadě, že vyšlo najevo, že způsobená škoda byla vyšší, a proto může být skutek posouzen jako trestný čin

³ A tímto novým podkladem bude podnět Policie České republiky, (dále jen „PČR“), nebo státního zástupce ke zrušení rozhodnutí o přestupku v přezkumném řízení, když právě z tohoto podnětu, a nikoli z původního spisového materiálu, vyplynou (vyjdou najevo) ve smyslu ustanovení § 100 odst. 1 ZOP skutečnosti, které odůvodňují posouzení skutku, o kterém již bylo pravomocně rozhodnuto jako o přestupku, jako trestného činu.

apod. Tj. měla by být uvedena okolnost, která vyvolala podnět, a která může mít za následek posouzení skutku jako trestného činu.

6) Opožděné odvolání proti usnesení o odložení věci

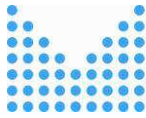
Je-li podáno opožděné odvolání proti usnesení o odložení věci, rozhoduje odvolací správní orgán dle § 92, věty první, SŘ. Aplikují se v tomto případě i věty následující § 92 SŘ o zkoumání podmínek pro přezkumné řízení, když přezkumné řízení o usnesení o odložení věci nelze dle převažujících stanovisek provést? Lze případně pouze konstatovat, že k naplnění podmínek nedošlo, když přezkumné řízení nelze v tomto případě provést? V případě, že usnesení bude nezákonné, lze pouze vydat příkaz ke zjednání nápravy ve smyslu § 80 SŘ, aniž by bylo usnesení zrušeno?

Odpověď:

Podle našeho názoru se v případě nepřipustného nebo opožděného odvolání proti usnesení o odložení věci postup dle § 92 odst. 1 věty druhé a třetí SŘ neaplikuje. Je tomu tak proto, že usnesení o odložení věci ani není možné v přezkumném řízení přezkoumat, neboť podle § 94 odst. 3 SŘ lze v přezkumném řízení samostatně přezkoumat pouze usnesení o odložení věci podle § 43 SŘ, tedy usnesení o odložení věci v případě řízení zahajovaného na základě žádosti, nikoliv v případě řízení zahajovaného z moci úřední. Tomu svědčí i odpověď OLG k otázce možnosti zrušení usnesení o odložení věci přijatá na KD 13. 12. 2016, podle které usnesení o odložení věci nevytváří překážku věci pravomocně rozhodnuté, obdobně jako nevytváří takovou překážku v trestním řízení. Pokud tedy po vydání takového usnesení vyjdou najevo nové skutečnosti, které budou odůvodňovat zahájení řízení, příp. další prošetřování, usnesení o odložení věci takovému postupu bránit nebude. Se skutečností, že v případě nepřipustného nebo opožděného odvolání proti usnesení o odložení věci nelze aplikovat postup dle § 92 odst. 1 věty druhé a třetí SŘ se správní orgán vypořádá v odůvodnění předmětného rozhodnutí o zamítnutí odvolání.

7) K zajištění přestupkové agendy u obce s pověřeným obecním úřadem

Jaké možnosti má KÚ, resp. jak vhodně postupovat? V našem správním obvodu nastal problém u jedné obce, která je obcí II. typu. Po volbách do obecních zastupitelstev došlo v obci ke změně ve vedení obce. Když nastoupil do úřadu nový starosta, zjistil, že obecní úřad má pouze jednoho zaměstnance, neboť ostatní zaměstnanci ukončili pracovní poměr (včetně tajemnice). Minulý týden nám starosta obce sdělil, že stále nejsou schopni zajistit projednávání přestupků (nemůžou nikoho sehnat, kdo by byl schopný projednávat přestupky). Tato obec není v současné době schopna zajistit projednávání přestupků a KÚ jsou přestupky oznamovány, aby bylo učiněno opatření proti nečinnosti. Postupovali jsme ve smyslu § 80 odst. 4 písm. b) a c) SŘ. V současné chvíli již nejsme schopni postupovat dle § 80 odst. 4 písm. b) SŘ a přebírat věci namísto nečinného správního orgánu, neboť již nemáme volné kapacity. Současně obce, které byly pověřeny ve smyslu § 80 odst. 4 písm. c) SŘ,

se začaly ozývat, neboť též mají problémy se zajištěním projednávání přestupků, kdy jim postupem dle ustanovení § 80 odst. 4 písm. c) SŘ narůstá agenda, což s ohledem na naši situaci lidsky chápeme. Jak by bylo možné dle vašeho názoru, popsanou situaci efektivně řešit?

Odpověď:

Na prvním místě je možno doporučit tazatelem zmíněný postup podle § 80 odst. 4 písm. b) a c) SŘ (atrakce a delegace jako opatření proti nečinnosti). Výjimečně by přicházelo v úvahu též uzavření veřejnoprávní smlouvy podle § 105 ZOP. Tato smlouva by však mohla být uzavřena pouze s obcí s rozšířenou působností, v jejímž správním obvodu se obec s pověřeným obecním úřadem nachází. Smlouva by se mohla týkat pouze projednávání přestupků v rozsahu příslušnosti obce základního typu (nikoliv však příslušnosti, která obci s pověřeným obecním úřadem náleží na základě již dříve uzavřené smlouvy s obcí základního typu).

8) Dotazy k adheznímu řízení

Může správní orgán poškozenému určit lhůtu pro řádné uplatnění jeho nároku (např. doplnění dokladů prokazujících výši škody, upřesnění jeho vyjádření) až v průběhu ústního jednání, event. po jeho skončení (ústní jednání se tedy koná)?

Odpověď:

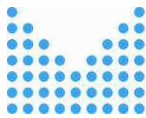
Jsme toho názoru, že pokud poškozený uplatní nárok na náhradu škody včas, a přitom neuvede všechny příslušné podklady, (on požadavky zákona z hlediska jeho procesních práv a povinností znát nemusí), je povinností správního orgánu jej vyzvat k jejich doplnění; přitom není rozhodné, zda se ústní jednání koná či nekoná.

Opožděnost uplatněného nároku je dána podle našeho názoru jednou provždy s tím, že lze žádat prominutí zmeškání úkonu podle § 41 SŘ. Lhůtu lze určit jen tehdy, nekoná-li se ústní jednání, což v přestupkovém řízení bude výjimečné. Podle § 89 odst. 5 ZOP v případě opožděného uplatnění nároku správní orgán usnesením odkáže poškozeného na soud,...

Odpověď:

Nesouhlasíme s tezí, že opožděnost uplatněného nároku je dána jednou pro vždy. Naopak se domníváme, že postup podle § 41 SŘ, navrácení v předešlý stav, (prominutí zmeškání úkonu), není vyloučeno. Pokud by tomu tak mělo být, musel by zákon přímo stanovit, že tento postup není přípustný (např. viz § 84 odst. 1 SŘ). Užití § 89 odst. 5 připadá do úvahy, pokud poškozený tuto lhůtu zmešká a nepožádá o prominutí zmeškání úkonu (obdobně se postupuje i při pozdě podaných odvolání).

Může správní orgán přesto zvýhodnit procesně pasivního poškozeného tím, že mu dodatečně určí lhůtu k upřesnění jím vzneseného nároku na náhradu škody? Např. v situaci, kdy z dokazování jednoznačně vyplývá násobně vyšší způsobená

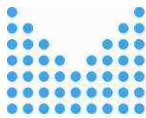

škoda, než kterou uplatnil poškozený před ústním jednáním, s tím, že správní orgán nemůže poškozenému přiznat více, než původně žádal?

Odpověď:

Jestliže správní orgán poškozeného vyzve k doplnění jeho neúplného úkonu, resp. podání – je v něm např. uvedeno, že poškozený žádá škodu v „minimální výši“ - nejedná se o procesní zvýhodnění jednoho z účastníků řízení, ale naopak o povinnost správního orgánu pomoci mu vady podání odstranit. Jestliže vyjde najevo, že škoda způsobená přestupkem je vyšší, tato je prokázána a poškozeným také řádně uplatněna, byť až po intervenci ze strany správního orgánu, jsme názoru, že ji správní orgán může poškozenému přiznat; nicméně obviněnému musí být umožněno se k upřesněnému nároku vyjádřit (viz případné snížení výše náhrady škody, než která byla požadována – srov. s § 89 odst. 3 ZOP).

Může poškozený v průběhu řízení o přestupku upřesňovat výši původně uplatněného nároku i po skončení ústního jednání (analogie s trestním řízením), bez toho, aby byl správním orgánem s částí nároku, kterou uplatnil dodatečně, odkazován na soud dle § 89 odst. 5 ZOP pro opožděnost? Řekněme, že poškozený uplatnil nárok jako „škodu minimálně ve výši...“. Mnohem vyšší škoda byla spolehlivě zjištěna dokazováním v průběhu řízení po skončení ústního jednání bez jakýchkoliv průtahů. Může poškozený výši škody upřesnit ještě též den, kdy se ústní jednání konalo, byť až po jeho skončení? Jedná se o včasné uplatnění nároku? Podle našeho názoru tak poškozený učinit nemůže. Brání tomu koncentrace adhezního řízení podle § 70 odst. 2 ZOP. Adhezní řízení podle § 89 ZOP má podle našeho názoru odlišný průběh od adhezního řízení vedeného v rámci řízení trestního, kde ke koncentraci dochází až těsně před vydáním rozhodnutí (...než se soud odebere k závěrečné poradě v hlavním líčení). Do jaké míry lze využít analogii s trestním řízením? Vycházíme-li z podrobnější úpravy v trestním řízení, tak podle ustanovení § 43 odst. 3 TR z návrhu poškozeného musí být patrné, z jakých důvodů a v jaké výši se nárok na náhradu škody nebo nemajetkové újmy uplatňuje nebo z jakých důvodů a v jakém rozsahu se uplatňuje nárok na vydání bezdůvodného obohacení. Důvod a výši škody, nemajetkové újmy nebo bezdůvodného obohacení je poškozený povinen doložit. Návrh je třeba učinit nejpozději u hlavního líčení před zahájením dokazování. Obligatorní náležitostí návrhu poškozeného v trestním řízení je tedy specifikace důvodu a výše (rozsahu) uplatněného nároku. K označení důvodu zpravidla postačí tvrzení, že skutkem, pro který je obviněný stíhán, a který je uveden v žalobním návrhu, byla poškozenému způsobena škoda a že tedy má nárok na majetkové plnění. Výše uplatňovaného nároku musí být uvedena v návrhu přesně nebo alespoň minimální částkou, kterou poškozený požaduje. Uvedení minimální částky v návrhu přichází v úvahu častěji v případech, kdy poškozený nezná v řízení do zahájení dokazování v hlavním líčení celou škodu, její přesnou výši. Tu lze v pozdějším stadiu řízení měnit a upřesnit až do doby, než se soud odebere k závěrečné poradě v hlavním líčení, ev. ve veřejném zasedání v řízení o odvolání. Na druhou stranu

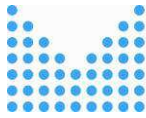

vyjádření poškozeného, že nárok na náhradu škody uplatňuje ve výši, která bude vyčíslena znalcem, nelze považovat za řádné uplatnění nároku podle § 43 odst. 3 TŘ (rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 5. 12. 2002, sp. zn. 4 Tz 76/2002). Poškozený tedy musí při uplatňování nároku škodu vyčíslit, byť nepřesně. Skutečnost, že poškozený nebo zástupce poškozené právnické osoby uvedl ve své výpovědi, že byla způsobena škoda v té či oné výši nebo že poškozený zaslal vyčíslení škody, není ještě uplatněním nároku na její náhradu. Ze znění ustanovení § 43 odst. 3 TŘ totiž plyne, že za řádný návrh na náhradu škody je možno považovat jen takové uplatnění nároku, je-li z obsahu vyjádření poškozeného patrné, že požaduje, aby soud v trestním řízení o jeho návrhu rozhodl. Za návrh podle § 43 odst. 3 TŘ nelze považovat např. vyjádření poškozeného, že "... bude požadovat náhradu v plné výši...", "...se připojí s nárokem na náhradu způsobené škody...", "... se připojí s náhradou k trestnímu řízení ...", "... se připojí s nárokem až v řízení před soudem...", "... že se bude připojovat s nárokem na náhradu škody ve výši 1450 Kč v případě zjištění pachatele činu ..." atp. Při rozhodování o nároku na náhradu škody v trestním řízení je soud vázán návrhem poškozeného potud, že nemůže poškozenému přiznat více, než svým návrhem požadoval, včetně úroků z prodlení. Platí výše uvedené závěry pro adhezní řízení dle TŘ také v řízení o přestupku, případně s jakými odlišnostmi?

Odpověď:

Adhezní řízení, které může být součástí řízení o přestupku (v závislosti na tom, zda je nárok na náhradu škody řádně a včas uplatněn), svou povahou se blíží adheznímu řízení, které může být vedeno v rámci trestního řízení. Jestliže tedy některé otázky adhezního řízení nejsou v ZOP výslovně upraveny a nelze je vyřešit ani s využitím základních zásad činnosti správních orgánů, přičemž jejich vyřešení je pro další postup správního orgánu nezbytné – pak lze uvážit analogicky postup dle TŘ⁴ (odmítáme možnost analogicky aplikovat zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů). Uvedené dovozujeme s ohledem na zřejmou provázanost obou práv, vyplývající z § 70 odst. 2 ZOP; popř. též z § 70 odst. 3 ZOP. I tak ale nabádáme ke zdrženlivosti při využívání analogie; pokud by snad měla být využita - musí být provedena vždy způsobem, aby to, co má být užito, nešlo k tíži obviněného. Proto např. nebude možné v řízení o přestupku, v rámci adhezního řízení, rozhodovat o nároku na náhradu nemajetkové újmy.

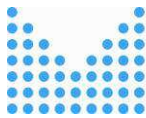
⁴ Srov. MATES, Pavel. Analogie ve správním právu, kdy ano a kdy ne. *Správní právo*. 2014, č. 1, s. 28: „Od skrytých teleologických mezer je třeba lišit „utajené“ odkazy na použití analogie, které se mohou objevit např. v různých zkratkách. Je věcí aplikační praxe, zda takový odkaz vyhledá, a to dosti jasně, protože v opačném případě není analogie přípustná. Mimo jiné to znamená, že příslušné ustanovení nutno interpretovat v širších souvislostech, přinejmenším celého právního předpisu. Příkladem může být ustanovení § 70 odst. 2 zákona o přestupcích, kde nejsou stanovena žádná kritéria, pokud se týče určení výše náhrady škody způsobené přestupkem, a bude zde na místě analogicky postupovat podle příslušných ustanovení trestního řádu. Takové konstrukce k právní jistotě nepřispívají, protože otvírají až bezbřehé možnosti správním orgánům, resp. judikatuře, a je třeba se s nimi podrobně vypořádat v rámci odůvodnění.“

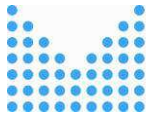
V přestupkovém řízení (stejně tak v trestním řízení) tzv. důkazní břemeno ohledně tvrzení týkajících se uplatněného nároku na náhradu škody nebo vydání bezdůvodného obohacení neleží na poškozeném – skutkový stav zjišťuje z moci úřední správní orgán – poškozený však musí prokázat vznik nároku na náhradu škody a jeho výši (§ 141 SŘ). Výší je správní orgán vázán, výše se přitom může změnit; - na upřesnění může mít vliv průběh dokazování (to se však v přestupkovém řízení provádí pouze v omezeném rozsahu), zejména když je více škůdců. Stejně jako pro soud v trestním řízení i pro správní orgán v přestupkovém řízení platí zásada, že orgán je návrhem poškozeného (co do výše škody a po kom se škoda požaduje) vázán. Nemůže mu proto přiznat více, než bylo požadováno. Pokud by v přestupkovém řízení prokazování škody vedlo ke značným průtahům v řízení, správní orgán poškozeného odkáže na soud.

III. Relevantní judikatura pro přestupkové řízení

- 1) **Usnesení NSS ze dne 16. 5. 2018, č. j. 10 As 2/2018 - 24** – postoupení rozšířenému senátu – zde mj. zmíněna otázka: ***Lze pozdějším zákonem prodloužit u přestupků dosud nepromlčených promlčecí dobu?***
- 2) (přiměřeně) **nález Ústavního soudu ze dne 29. 1. 2019, sp. zn. Pl. ÚS-st. 49/18: „I. Orgány činné v trestním řízení jednají (formou tzv. jiného zásahu) v rozporu s čl. 36 odst. 1 ve spojení s čl. 38 odst. 2 a čl. 8 odst. 2 Listiny základních práv a svobod, spojují-li právní účinky s trestním příkazem, který bylo třeba za podmínek zákona č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění pozdějších předpisů, přeložit do cizího jazyka, aniž byl úřední překlad tohoto trestního příkazu obviněnému doručen. II. Stejně tak je neústavním zásahem orgánů činných v trestním řízení, spojují-li právní účinky doručení takového trestního příkazu se vzdáním se práva podat odpor osobou, proti které byl vydán, když ta předtím v průběhu trestního řízení prohlásila, že neovládá český jazyk, a nebyla vzhledem ke své specificky zranitelné pozici dostatečně poučena o významu vzdání se tohoto práva, popř. jí toto poučení nebo obsah trestního příkazu nebyly náležitě přetlumočeny.“**
- 3) **Rozsudek NSS ze dne 22. 1. 2019, č. j. 7 As 449/2018-32** – k účinnosti zákona č. 183/2017 Sb.
- 4) (přiměřeně) **nález Ústavního soudu ze dne 11. 6. 2018, sp. zn. II. ÚS 1152/17** - K zásadě subsidiarity trestní represe a porušení principu *nullum crimen, nulla poena sine lege*

- 5) **Nález Ústavního soudu ze dne 11. 12. 2018, sp. zn. Pl. ÚS 42/18 a dále ze dne 8. 1. 2019, sp. zn. Pl. ÚS 30/18** – zrušení částí obecně závazných vyhlášek města MOST a POSPOLOPRTY („sedací vyhlášky“)
- 6) **Rozsudek NSS ze dne 13. 12. 2018, č. j. 9 As 18/2018-42** – použití úředního záznamu pouze jako podpůrného důkazu ve spojení s dalšími důkazními prostředky, které jsou pro věc rozhodné, není v rozporu s názorem NSS uvedeným v jeho rozsudku 1 As 96/2008-115
- 7) **Rozsudek NSS ze dne 19. 12. 2018, č. j. 1 As 278/2018-87** – k aplikaci absorpční zásady a nepřípustnosti analogie trestního zákoníku v této věci
- 8) **Rozsudek NSS ze dne 20. 12. 2018, č. j. 3 As 219/2017-50** – k rozhodování o námitce podjatosti (bod 30)
- 9) **Rozsudek NSS ze dne 20. 12. 2018, č. j. 10 As 206/2018-42** – při doručování je třeba v datové zprávě vyznačit, že se jedná o doručení do vlastních rukou
- 10) **Rozsudek NSS ze dne 18. 12. 2018, č. j. 4 As 113/2018-39** – právní věta: *„I. Podpis na listinném podání je podstatnou náležitostí podání. Chybějící podpis na podání je vadou, pro kterou nelze pokračovat v řízení (§ 37 odst. 2 správního řádu). II. Chyběl-li podpis na odporu podle § 87 odst. 4 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, a nebyla-li tato vada přes výzvu odstraněna, odpor nevyvolal žádné právní účinky a příkaz o uložení napomenutí nebo pokuty nabyl právní moci. III. Podává-li stejná osoba jako účastník či jako zmocněnec opakovaně listinná podání bez podpisu, není procesní chybou, pokud správní orgán nepostupuje podle § 37 odst. 3 správního řádu a osobu nevyzve k odstranění nedostatku podání. Stejně závěry platí i pro osoby nějakým způsobem spojené s osobami tyto obstrukční taktiky využívajícími. Takovéto podání je v těchto výjimečných případech zneužitím práva, nepožívá právní ochrany a nevyvolá samo o sobě žádné procesní důsledky. Správní orgán na ně nemusí nijak procesně reagovat.“*
- 11) **Rozsudek NSS ze dne 10. 1. 2019, č. j. 3 As 228/2017-19** – k doručování – stěžovatel měl zřízenou datovou schránku typu podnikající fyzické osoby (advokát); správní orgány projednávaly jeho přestupek jako fyzické osoby, nikoliv jako podnikající fyzické osoby, předmět správního řízení nesouvisel s podnikatelskou činností a protože jako stěžovatel neměl jako fyzická osoba datovou schránku, bylo mu doručováno prostřednictvím pošty – tedy správně
- 12) **Rozsudek NSS ze dne 16. 1. 2019, č. j. 6 As 183/2018-24** – k přestupku poškození cizí věci (dle § 50 odst. 1 písm. d) zákona č. 200/1990 Sb.,

o přestupcích) – pokud správní orgán dospěl k závěru, že jednáním obviněného byla způsobena toliko nemajetková újma, nemohl obviněný tímto jednáním naplnit skutkovou podstatu přestupku dle § 50 odst. 1 písm. d) zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, která předpokládá vznik škody na majetku; pokud obviněný vznik škody odmítá, je třeba, aby se jí správní orgány více zabývaly – v případě potřeby mohou dle § 56 SŘ ustanovit znalce; ačkoliv SŘ nezná institut odborného vyjádření (jde o institut civilního a trestního soudního řízení), mohou správní orgány dle stejného zákonného ustanovení též opatřit jen odborné posouzení

- 13) **Rozsudek NSS ze dne 17. 1. 2019, č. j. 2 As 38/2018-36** – chyběl-li v dané věci podpis obviněného na podaném odporu a nebyla-li tato vada přes výzvu odstraněna, jelikož obviněný doplnil toliko fotokopii podpisu (resp. celého podání), předmětný odpor nevyvolal žádné právní účinky a příkaz o uložení pokuty nabyl právní moci

IV. Závěr

Příští KD se uskuteční **dne 11. 6. 2019 (od 9.30 hod.) formou videokonference**. Případné dotazy či podněty na KD zasílejte na e-mail: jan.strakos@mvcr.cz nejpozději do **24. 5. 2019**.

JUDr. Václav Henych
ředitel odboru všeobecné správy